

Rejserapport fra Grønland – Personalebesøg i Kommune Kujalleq, 2012

Fra 26. juni til 10. juli 2012 var vi, Lars Køhler (stadioninspektør) og Dorte Bjerregaard Jensen (HR konsulent) på medarbejderudvekslingsbesøg i Kommune Kujalleq, der blev til i 2009 som resultat af sammenlægning af tre kommuner i Sydgrønland, Narsaq, Qaqortoq og Nanortalik.

Vi besøgte først Narsaq (1613 indbyggere), der er mangeårig venskabsby til Gladsaxe. Derefter besøgte vi Nanortalik (1448 indbyggere), hvorefter turen gik hjemad med et kort stop i Qaqortoq, der med sine 3306 indbyggere er kommunens største by.

Mange tak for muligheden for at komme på denne tur, og tak til alle jer, der tog hånd om os undervejs.

Tirsdag 26. juni

Afrejse fra København til Narsarsuaq, hvor vi skal mellemlande i to-tre timer. Dortes venindes forældre, Tabia og Ole, bor i Narsarsuaq. De er cyklet hen til lufthavnen for at hente os med hjem. Vejret er strålende, men vi sidder indendøre på grund af myggene. Vi får hjemmebagte boller og rugbrød med bl.a saltet og gravad ørred og kvan. Fisken har Ole fanget, og de to jager og fisker en del. Tabia er en god skytte. ”Jeg så fem ryper og jeg skød fem ryper”, er hendes svar. Ole og Lars får en snak om jagt, fiskeri og både, men det er Tabia, der viser rifler frem.

I Heliporten i Narsaq bliver vi hentet af Poul Stenskov fra Kommunekontoret i Narsaq. Vi bliver indlogeret på kollegiebygning, Levnedsmiddelskolen Inuili. På levnedsmiddelskolen er der et lille køkken og stor opholdsstue. Det skal vise sig at være berigende at bo der, for vi løber ind i mange spændende mennesker.

Poul Stenskov viser os rundt i byen og ved Brugsen slutter hans kone Bolette sig til os. Bolette er forebyggelseskonsulent i Narsaq og arbejder i Multicentret

Poul på sit kontor.

Onsdag 27. juni

Jakobine Hoseassen fra Borgerservice kigger ud ad vinduet. Hun forklarer at hendes samlever har været ude om natten og sammen med 5-6 andre jollefiskere er der blevet fanget en hval. De holder vågent øje med, hvornår de kommer i land med fangsten.

Sildepiskerhvalen har de dog parteret på en ø derude.

Den dag er der KUN lagt hval frem den dag nede på ”Brædtet” – butikken hvor dagens fangst er til salg. Det er populært – mange kigger forbi for at få del i fangsten. Jollefiskerne må fange to hvaler pr. sæson, så det sker ikke hver dag. Vi køber fire hvalbøffer for 56 kroner. Der viser sig at være mad til flere dage og vi kan byde andre

Vi har fået anbefalet at lave bøfferne som steak med bløde løg.
Køkkenet på Inuili er småt men kan klare det hele.

Jens Aalkjær, som er jurist og arbejder for landstinget, vil gerne spise med. Vi får en snak om tilpasning af love. Vejret er solrigt og 10-15 grader. Vi spiser for åbne vinduer, for kollegiet varmes op af solen.

Torsdag 28. juni

Vi bruger formiddagen på kommunekontoret, hvor vi taler med flere af de ansatte. Og om eftermiddagen tager vi med turistkontorets tur til indlandsisen. Der er skønt vejr på havnen i Narsaq. Vi ved ikke helt hvordan båden ser ud, så vi spørger os for. Det røde skib i baggrunden er politiskibet, så de ville ikke have os med.

Denne her båd ville heldigvis gerne have os med. Med på turen var også tre australske turister og deres danske guide. Vi bliver sat i

land tæt på Tvillingebræen.

Dorte ved kanten af indlandsisen ved Tvillingebræen. Man må egentlig ikke røre, så det gjorde hun selvfølgelig ikke ...

Vi sejlede 26 knob mellem isfjeldene. Og på vej hjem gik det måske lidt stærkere, for skipper skulle hjem og se EM fodbold.

Skippers medhjælper fisker indlandsis op til gæsterne.

Isen blev til knitrende isterninger i en drink. I det hele taget knitrede fjorden af luftbobler der forlod de smeltende isbjerge. Det er en dejlig lyd
Hjemme igen får vi hvalbiksemad.

Efter sejlturen skal de australske turister besøge Børge Brodersen (i forgrunden), der har en imponende samling af sten og mineraler i sit hus i Narsaq. Vi bliver inviteret med. Han har boet i Grønland siden slutningen af 1950'erne og opbygget sin samling lige så længe.

Den lyserøde sten Tugtupit findes kun i tæt på uran, og det er der i Kvanefjeld ved Narsaq. Hvordan og hvorvidt der skal udvindes uran diskuteres meget i Grønland og internationalt. Her er tugtupitten UV-belyst og de områder, der lyser grønt, er mildt radioaktive.

Fredag 29. juni

Holly viser os rundt i det oprindelige Narsaq, hvis bygninger nu er museum. Hun er fra England og frivillig på museet i Narsaq. Her er vi i købmandsbutikken.

Og om eftermiddagen er vi til kaffemik. Vores vært Poul Stenskov har inviteret os i anledning af sin ældste søns 20 års fødselsdag. Vi holdt os ikke tilbage med Bolettes dejlige kager 😊

Lørdag 30. juni

Peter Edvardsen er inspektør i sportshallen i Narsaq. Hallen er selvejende og bliver brugt en del – der er meget vedligehold at se til.

Selv er Peter badmintontræner og nogle af Grønlands bedst ungdomsspillere kommer fra Narsaq.

I et tidligere kontor har de indrettet motionscenter som byens borgere kan melde sig ind i.

Hele ugen har Narsaq varmet op til lørdagens begivenhed: Fåreholderfesten. 30-40 fåreholdere fra sydgrønland mødes en gang om året. Der holder de del selv møder og mødes også med landbrugskonsulenter og landsstyret. Om dagen er der konkurrencer og dyste for børn og voksne og om aftenen fest i Narsaqs sportshal. Fåreholderne vinder det meste – de er bomstærke.

Fåreholdernes koner sælger husflid og delikatesser. Her er det en mad med lammerullepølse der langes over disken.

400 mennesker til fåreholderfest. Dorte får Narsaqs tidligere borgmester, Torben Emil Lyng, til bords. Han oversætter taler og prisuddelinger og ikke mindst de mange grønlandske sange, vi sang. Torben er en habil sanger, så det var nemt at fange melodien. Menuen stod på lam i massevis.

Børn, unge, voksne og gamle festede sammen. Det er en af årets helt store sammenkomster. Ved 22 tiden blev der spillet op til dans.

Næste dag, da vi gik til morgenmad på hotellet sad de unge med guitar i morgensolen og festede videre. Da var klokken otte om morgenen.

Søndag 1. juli

Det er tid til at få vabler. Dorte er 52 minutter om at nå en top på 408 meter. En fåreholder løb godt nok op OG ned igen på 29 minutter. Men han var også i urimelig god form. Til højre i billedet ses Narsaq.

Svend "Brygger" (i blå trøje) viser rundt på Bryggeriet Nanook. Han har arbejdet med ølbrygning i hele verden og har dannet et

anpartsselskab, der har opkøbt konkursboet efter et tidligere bryggeri. Øllet kan pt købes i Metro. Men det kan også tappes direkte fra hanen i Narsaq.

Mandag 2. juli

Vi forlader Narsaq med kurs mod Nanortalik. Vi er en halv time forsinket på grund af tåge. Det er nu ikke en rigtigt forsinkelse efter grønlandske forhold. Det kan tage dagevis, hvis vejret ikke arter sig.

I heliporten i Nanortalik bliver vi mødt af Lone Augustinussen og Peter Sonberg. Peter er Personalechef i Kommune Kujalleq, Lone er afdelingsleder samme sted. Han kører os en tur rundt i byen inden vi alle fire sætter os på hans kontor.

I løbet af vort ophold i Nanortalik taler vi meget om ledelse, styring, rekruttering og personalesager. Vilklårene for at beskæftige sig med disse ting er meget anderledes hos dem, selvom lovgivning og overenskomster ligner hinanden. Alt er præget af at

samfundet er så lille.

Alle ved alt om hinanden og rekrutteringsgrundlaget er som det er.

Uden for rådhuset er et

lille rødmalet hus, hvor rygere kan søge læ. Her har Peter Sonberg og Lars indtaget det. Huset har en vis lighed med det, Bamses hus, deraf dekorationen. Vi forsømte ikke lejligheden til at fortælle, at Bamses rigtige hus i mange år stod i Gladsaxe Kommune.

Tirsdag 3. juli

Vejret er fint klokken 9, da vi hopper ned i Henrik Hansens båd for at tage på fisketur i Tasermiut Fjorden.

Henrik er tømrer arbejder i et tømrer/snedkerfirma sammen med sin far. De har i øvrigt bygget NTS lejlighederne i Nanortalik, som udlejes til bl.a. turister.

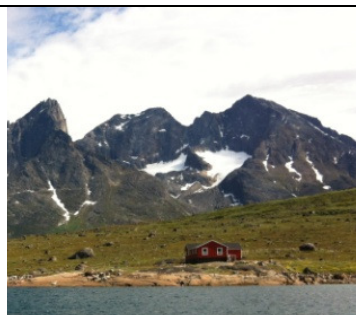

Peter Sonberg har bedt Lone Augustinussen om at tage med os ud at fiske – den opgave har hun ikke spor imod at løse. Og hun gør det godt: Hun har lånt fiskestænger til os hos sin familie.

Til at begynde med fiskede vi fra båden. Denne ørred er for lille, men store ørreder knækkede

Lars's snøre. Snøren blev udskiftet – det hjalp, og så gik der heller ikke flere blink til på den konto. Og vi er ikke i gang med en genindspilning af "Bruden var i sort": Myggenet er helt nødvendigt når vandet er blikstille.

Vi sejles i land ved kommunens lejrskole hvorfra vi også kan fiske. Lars fanger fire ørreder og Dorte fanger een. Heldigvis er der masser af vind i

fjorden – det holder myggene væk. To dage senere skal 10 børn fra byen på lejrskole. Turen er især for børn, som ellers ikke skal noget i sommerferien.

Henrik griller ørreder til os. Bemærk hvordan tommestokken lige kan omdannes til grilltang. Han har været betænksom og taget pølser med, hvis fangsten skulle blive dårlig. Det var ikke nødvendigt, men selvfølgelig kan man altid slutte af med en pølse.

Dagmartærte på tilbagevejen ("Brugseni" har Bake-off brød og kager og det er ret populært) – og endelig fotografering med trofæet.

Onsdag 4. juli

Det er blevet tid til institutionsbesøg. Vi starter i "Førskolen" som er daginstitution for de ældste børn. I dag er det tyggegummidag, og der bliver gnasket igennem – til glæde for børnene og til gavn for talemuskulaturen. Martha er uddannet pædagog og leder af Førskolen. Hun fortæller os om et program, som alle daginstitutioner i Grønland skal arbejde efter. Medarbejdere og forældre bruger et diagram til at tale om, hvordan barnet udvikler sprogligt, motorisk, socialt osv. Alle de daginstitutionsledere vi taler med giver udtryk for at diagrammet er et godt redskab.

Oprindeligt er Oline Augustinussen kontoruddannet, men hun har for få år siden uddannet sig til pædagog efter i mange år på rådhuset. Nu er hun leder af en af byens to vuggestuer. Kontoruddannelsen er en fordel, når nu meget arbejde skal udføres ved computeren. Oline har været på et kortere lederuddannelseskursus og vi taler om konflikthåndtering.

Lone Augustinussen fra personaleafdelingen har inviteret os hjem til sit hus. Aftensmaden er vi fælles om: Lars har fanget fisken, Lone har tilberedt den, og Dorte har bagt jordbærkage.

Torsdag 5. juli

Dorthe Kleist er leder af alderdomshjemmet. Hun er uddannet sundhedsassistent. Mange af de ansatte har kort eller ingen

uddannelse, så hun er meget glad for at hun netop har fået lov til at ansætte tre uddannede sundhedsassistenter, og viser os opslaget.

Sofie (til venstre) er uddannet barnehjælper og leder af den ene af byens to vuggestuer. Denne vuggestue har 20 børn på to stuer. Hun har –

som flere af de andre ledere – lyst til at følge noget lederruddannelse.

Sofie fortæller, at hun har arbejdet en del med at skabe godt samarbejde mellem institutionens ansatte, og synes at det fungerer godt nu. Der er ti ansatte inklusiv en køkkendame og rengøringsmanden Hans, der lige giver et nummer på trommen. Han er ikke helt tilfreds med lyden.

Fredag 6. juli.

Vi bruger formiddagen på at samle op på vore indtryk sammen med Peter og Lone fra personaleafdelingen. Der er meget at snakke om, og Peter er glad for at vi med egne øjne har fået fornemmelse af, hvordan den kommunale virkelighed er i mindre samfund i Sydgrønland, så vi ikke skal nøjes med det, han har kunnet fortælle os.

Lige inden frokost har vi en aftale på politistationen. Den er aktuelt bemannet af politimand Egede og politielev Alma. De er begge grønlandere. Derudover hilste vi på Mads, som er "sommerpolitimand" fra Odense. Han er tilkaldt, blandt andet for at medarbejderne kan afvikle ferie. Lederen af politistationen er på ferie lige nu – han er i øvrigt også grønlander. Alma og Egede fortæller, at der var 50-60 ansøgere til seneste hold politielever, og at det især er sprogkravene som gør at mange ikke kommer ind eller falder fra undervejs.

Om eftermiddagen besøger Lars hhv. halinsspektøren og fritidsinspektøren i Nanortalik, mens Dorte kører med Lone ud for at hænge de stillingsopslag op, som hun har lamineret. Vi starter med opslagstavlen ved supermarkedet Pilersuisoq.

Frokosten fredag indtages i sportshallens cafeteria. Det er normalt lukket, men har åbent i anledning af den fodboldturnering for byer og bygder, der afvikles i denne uge. Pomfrit-krydderiet skal afprøves. Der bliver langet en del mad

over disken, men kampene kan også snildt have 2-300 tilskuere.

Fredagen slutter af med flere kulinariske indslag. Dels endnu en Dagmartærte med kaffe i personaleafdelingen hvor vi har følt os meget velkomne. Billedet her er fra onsdag, som er franskbrødsdag på rådhuset.

Og om aftenen er vi inviteret hjem til Peter og hans kone Karen, hvor vi bliver fyrsteligt trakteret med ørred, lam og gode historier.

Lørdag 7. juli

Det er blevet rigtig skidt vejr med regn og storm. Folk siger, at det er længe siden, der har været så dårligt vejr. Det har ikke regnet i seks uger i Sydgrønland, og det går ud over foderafgrøderne. Så vejret er i det mindste godt for landmændene.

Og vi fandt da også på lidt at lave sammen med Lone, Peter og nogle andre.

Søndag 8. juli

Det dårlige vejr ikke bare fortsætter. Det tager til, og vi bevæger os ikke ud af Hotel Kap farvel. Det var meningen, at vi skulle sejle til varme kilder 45 minutter væk men det er helt udelukket.

Vi spiser aftensmad på hotellet. Kokken Per Grenå (billedet) har lavet tarteletter med høns i asparges til forret, og trakterer med

enorme schnitzler til hovedret. Nordisk mad af den gamle skole – det kunne vi lide.

Mandag 9. juli

Det blæser stadig meget og vi følger helikopterdriften på tekst-tv. Helikopteren letter fra Narsarsuaq... Narsaq... Qaqortoq... og

endelig fra Nanortalik. Vi frygter en rusketur, men det er ikke slemt, så også denne gang kan vi nyde udsigten.

I Qaqortoq bliver vi hentet af Margrethe Lundblad Hansen, og Lars bliver indkvarteret på Hotel Qaqortoq. Dorte skal efter en times tid videre

med helikopter til Narsarsuaq for at nå flyveren mod Nuuk, hvor hendes ferie fortsætter. På den lille time når vi lige at hilse på kommunaldirektør Jørgen Vetterlein og borgmester Simon Simonsen.

I regn og rusk besøger Lars den eneste kunstgræsbane i Grønland, og Dorte tilbringer endnu en stund hos Ole og Tabia i Narsarsuaq.

Tirsdag 10. juli

Turen er slut – Lars vender næsen mod Danmark, og Dorte flyver til Nuuk.